

בס"ד כג' מנחם-אב ה'תשע"ה
 הדלקת נרות - 19:14
 צאת השבת - 20:04
 רבנו תם - 20:55
שעון קיץ - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה חמש עשרה - עלון מס' 779
 @ השבת "מברכין".
 @ ר"ח אלול יחול בע"ה בימים שבת וראשון.
 יחדשהו הקב"ה עלינו ועל כל ישראל, לטובה ולברכה,
 לששון ולשמחה, לישועה ולנחמה, לפרנסה ולכלכלה טובה,
 לטללי ברכה ולבשורות טובות אכי"ר.

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפטידין : "ותאמר ציון"
 (ישעיה מט')

פרשת עקב

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
 להשתתף בסעודה רביעית
 בבית הכנסת "אוהל-מועד"

מעייני הפרשה:

- ← ברכה והצלחה כשכר טוב על שמירת התורה.
- ← דברי מוסר על מעשה העגל, שבירת הלוחות ותפילתו של משה.
- ← הלוחות השניים והבדלת הלויים לשרת בקודש.
- ← חזרה על הניסים במדבר, והזכרת שבחה של ארץ ישראל.
- ← פרשה שניה של "קריאת שמע" ואזהרה נוספת על שמירת התורה והמצוות.

"ואהבך וברכך"

רק ברכה מתוך אהבה שמה ברכה. זהו שהכהנים מברכים: "וצונו לברך את עמו ישראל באהבה". לפני הברכה אומרים הכהנים יהי רצון שתהא הברכה הזאת שצויתנו לברך את עמך ישראל, ברכה שלימה, ולא יהא בה שום ממשול ועוון. ולאחריה הם אומרים: ריבוננו של עולם, עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה כמו שהבטחתנו. וכל כך למה? אלא ללמדך, שקשה משהו של טינה ושנאה שבלב, יותר ממהו של חמץ. וביותר צריכים לברך את עמך ישראל באהבה. (אוהל ישראל)

ה' "לא תוכל ככותם מהר פן תרבה עליך חיה השדה" היד ה' תקצר להתגבר גם על חית השדה? אלא שעל ידי השמדה כללית מהירה, יש חשש שתשתרש בישראל מידת האכזריות כחיית השדה. לכן, כשעושה הקב"ה דין בשונאי ישראל, הוא מצרף גם מידת הרחמים למען ישראל ולטובתם. לכן, "ונשל ה' אלוקיך את הגויים האל מפניך מעט מעט", מידת הדין מהולה במידת הרחמים. (ר' שאול טויב ממודז'ץ)

"שמלתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה"

מדוע כאן כתוב "שמלתך לא בלתה" ובפרשת כי תבוא כתוב "נעלך לא בלתה", התירוץ: אלו שיצאו ממצרים היו להם נעליים והם גדלו אתם, אבל אלו שנולדו במדבר לא היו להם נעליים, ועליהם נאמר שרגליהם לא בצקה.

"כחם לא אכלתי וימים לא שתיתי"

שואלים, משה היה למעלה כמו מלאך, האם מלאך צריך לאכול ולשתות? אלא משה מתלונן שהפסיד בגלל ישראל מצוות שיש באכילה ושתיה, נטילת ידים ברכות הנהנין וברכת המזון.

"ויסיר מוכך כל חוקי"

חז"ל אומרים מי שיש לו חולה בבית ילך אצל חכם ויתפלל עבורו, ממך כל חולי ריית "חכם".

הסיוו ממשול מדרך עמי!

אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

העלון טעון גניזה

במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

"ואכלת ושיבעת"
 ההלכה היא שבעת ברכת המזון צריך לשבת, וכתוב בתוס' ברכות רמז שבעת שהוא מילים שב-ענת. וכן צריך לתת 10 אצבעות על הפת בשעת ברכת המוציא, כנגד 10 מילים של "ברכת המוציא".
 כנגד 10 מילים שבפסוק "ויתן לך".
 כנגד 10 מילים שבפסוק "ארץ חיטה ושעורה וגפן וכו'".
 כנגד 10 מצוות עד שמגיעה הפת לפה, לא תחרוש בשור ובחמור, לא תזרע כלאים, לקט, שכחה, פאה, לא תחסום שור בדישו, תרומה גדולה, תרומת מעשר, מעשר ראשון, מעשר שני, וחלה. (בעל הטורים).

"את ה' אלוקיך תירא אותו תעבוד ובו תדבק ובשמו תשבע" (וי כ)
 אמר להם הקב"ה לישראל: אל תהיו סבורים שמותר לכם להשבע בשמי אפילו באמת: אין אתם רשאים להשבע בשמי אלא אם כן יהיו בך כל המידות הללו: "את ה' אלוקיך תירא, אותו תעבוד ובו תדבק", רק אז "ובשמו תשבע".

"למען נסותך להיטיבך באחריתך" (חי ט"ז)
 "להיטיבך באחריתך" - האחרית לעם ישראל, ואילו הראשית לאומות העולם. זהו שנאמר: "ראשית גויים עמלק ואחריתו עדי אובד". תחילתם שלווה וסופם ייסורים. אומות העולם דומים לשלג זה, שתחילתו צח ולבן וסופו רפש וטיט. ואילו על עם ישראל נאמר: "ותשחק ליום אחרון".

"למען עזותך לנסותך" (חי ב)
 ה' מעמיד בניסיון כל אדם, בודק ובוחן אם יש בו אמונה ובטחון. אמנם ה' יודע מראש מהותו של אדם, אך הוא רוצה שהאדם עצמו ידע עד כמה הוא מסוגל לעמוד בניסיון.

פינת הניבים והפתגמים

לא היו דברים מעולם = אין פל יסוד לדברים, הפל שקר וכזב. גמל פורח באויר, לא דבים ולא יער, לא ה'ה ולא נברא, לא מניה ולא מקצתה, מגדל הפורח באויר, עורבא פרח.
דוגמה: בבית-המשפט פפר הנהג העברין בכתב האשום וטען: להד"ם [לא היו דברים מעולם].
מקור: תרגום מארמית: אמר לו: "שלוש פרות מסרתי לך, ומתו פלן בשל פשיעתך". השיב לו: "ראשית, לא היו דברים מעולם". [בבא מציעא דף ה, עמוד א].

האם כוונתו ג' כ"גים ?

מצווה תמידית - ברכת המזון היא תמידית, לא רק בשעת רעבון ודחקות, אלא גם בעת שובע, בזמן שטוב לך, "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך".

"אמר רבי חנינא בר פפא: כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל, שנאמר: (משלי כ"ח) 'גזול אביו ואמו' ואומר 'אין פשע חבר הוא לאיש משחית'; ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, שנאמר (דברים ל"ב) 'הלא הוא אביך קנך'; ואין אמו אלא כנסת ישראל, שנאמר (משלי א') 'שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אבך'.

מאי חבר הוא לאיש משחית? אמר רבי חנינא בר פפא: חבר הוא לירבעם בן נבט שהשחית את ישראל לאביהם שבשמים" (ברכות לה, ב).

ופרש"י שם: גזול להקב"ה את ברכתו. ולכאורה היה צריך לומר גזול את פירותיו! אלא צריך לומר שהקב"ה ברא את עולמו במטרה להעניק לאדם כל טוב כדי שידעה לו, ואם אינו מברך הרי הוא גזול מהקב"ה את התכלית של אכילת הפירות. וכמו כן השוו אותו לאיש משחית, לירבעם בן נבט, שעבד ע"ז, מפני שאם אינו מברך הרי הוא כופר בקב"ה, ונותן לחמו ומימיו.

"בניד כשתילי זתים" - חינוד

ילדים זה שמחה

קריאה לכל ההורים הקיאים! שכירים ועצמאיים, עקרות בית ואנשי היי טק, שקופים יותר ואטומים פחות!

לא רק באקט כלכלי עסקינן כי אם בראש ובראשונה באקט חינוכי. החופש הגדול הוא אכן זמן מצויין לתרגל עם הילדים יציאה! ולא רק מהבית אלא גם מעצמם!

החופש הגדול הוא זמן לאתגר אותם במתן חסד לחולה ולנוקק, זמן להפעיל את האחים הקטנים יותר, זמן לסייע במטלות הבית, זמן לצאת קצת מהפוזת הניחוחית של "אני פנוי לשעשועי", זמן ללימוד, לתפילה, זמן למבחן המופלא של "איך אני כשלא עומדים עלי עם אקדה טעון לרקה" אז כמובן שזה לא באמת אקדה וזו לא באמת רקה, אבל זה חופש. וכמו שכבר אמרו חז"ל "עבדי זמן, עבדי זמן, עבדי זמן, עבד ה' - הוא לבד חופשי" "חופשי-מלעבוד את תאבונני". כי ככה אנחנו, הורים מסורים שכמותנו, מה לא נעשה כדי להעלות חיוך על שפתי ילדנו?! מה נעשה? נעשה הרבה! ואולי החסד העצום ביותר שנעשה עימם יקרה כשנפסיק להרגיש כמו לוליניים על חבל דק, כשנתן להם הזדמנות להכיר בעובדה ש"כיף" הוא אמצע ולא מטרה על.

"קול חן וקול אלה" קול חן וקול אלה

מזל טוב ואיחולים לבניי לידידנו
משפחה ביטוח הי"ו
יפה ויהודה סלימון הי"ו
לנישואי כ"א אור עם אנט' מנב"ת
יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר
בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו
להמשיך את מסורת הבית המפואר.
"ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"

מרכות ואיחולים לפסיים

יקיר ודניאל נהרי
להולדת הבן נ"ו
יה"ר שיעלה במעלות
התורה והיראה ויצליח בכל
דרכיו ומעשיו, שיתברך
בכל מילי דמיטב ברוחניות
ובגשמיות. וברכה והצלחה
למרדכי ורינה נהרי הי"ו
ולאליה ורות כהן הי"ו
שירוו נחת מיוצאי חלציהם

מרכות ואיחולים לפסיים

לרויזן וקורן מוסאי
בהגיע הבן בן-ישי
לבי"ל הזקל קדה
יהי רצון שיעלה במעלות
התורה והיראה. שיתברך
ברוחניות בגשמיות
ויצליח בכל דרכיו ומעשיו.
וברכה למרגלית מוסאי
ולישעיה ומירי ג' אמיל
שירוו נחת מיוצאי חלציהם

מרכות ואיחולים לפסיים

רפואה שלימה
לסיג'לית
סמדר בת זינה
הקב"ה ישלח
מזור ומרפא
לה"ב אבריה
ושטי"ה גדיה
רפואת הנפש
ורפואת הגוף
נא להתפלל
לרפואתה

כל הישועות והברכות

כל"א י' ורבקה ישר הי"ו
שתרמו לסעודה הרביעית בלויין.
זכות השיעור בלויין וזכות
מרן עובדיה יוסף ז"ל לרפואת
והצלחת כל משפחתם. שיברכו
ברוחניות ובגשמיות יאיר הקב"ה
דרכם ומזלם מתוך בריאות
איתנה ופרנסה טובה לשנים רבות
ולזיווג הגון עוד השנה לדרור בן
רבקה ולרויז בן רונית ויעקב

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יג"ל"
משדר בלויין בכל מוצאי שבת
את שיעורו של הראשון לציון
הרה"ג יצחק יוסף שליט"א
בבית הכנסת "אוהל מועד"
בשעה 21:30 השיעור יוקרן
על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים
סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

ברכה והצלחה

לסיג'לית
הה"כ
בת שושנה
על תרומתה
לזיכוי הרבים
זכות השיעור
והתהילים תגן
בעדה שתזכה
בפרנסה טובה,
ורפואה שלימה

מרכות ואיחולים לפסיים

למישה וישי-ברכה כהן
להולדת הבת מנב"ת
יה"ר שתגדל כאימותנו
שרה רבקה רחל ולאה, תזכו
לחופתה ותצליח בכל דרכיה
ומעשיה ברוחניות ובגשמיות.
וברכה לחיים ושושנה כהן
ולחנניה וסילבי אוחנה
שירוו נחת מיוצאי חלציהם

מרכות ואיחולים לפסיים

מיקי וביאה ביארה
להולדת הבן נ"ו
יה"ר שיעלה במעלות
התורה והיראה ויצליח בכל
דרכיו ומעשיו, שיתברך
בכל מילי דמיטב ברוחניות
ובגשמיות. וברכה והצלחה
לחנניה ושרה מיארה
וליוסף ושולה אזולאי
שירוו נחת מיוצאי חלציהם

"קול חן וקול אלה" קול חן וקול אלה

מזל טוב ואיחולים לבניי לידידנו
אלי וסוניה ג'אפה הי"ו
אהרן ובינה שרג'ה הי"ו
לנישואי אור עם דינה מנב"ת
יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר
בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו
להמשיך את מסורת הבית המפואר.
"ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"

ברכה והצלחה

כלירזן ושירה קפשיא
על תרומתם לזיכוי
הרבים. זכות השיעור
והתהילים תגן בעדם
שיזכו לזרע קודש
בר קיימא, בפרנסה
טובה, רפואה
שלימה, אושר
ושלווה. יתגשמו כל
משאלותם לטובה וירוו
נחת מכל יוצאי חלציהם.
להבדיל לעיני יעקב בן אברהם ז"ל

ברכה והצלחה לידידנו

מישה וריקי ישראלי
זכות השיעור והתהילים
תגן בעדם שיזכו בפרנסה
טובה, רפואה שלימה,
אושר ושלווה. שיתברכו
בכל מילי דמיטב יתגשמו
כל משאלות ליבם לטובה וירוו
נחת מכל יוצאי חלציהם.
להבדיל לעיני יעקב בן אברהם ז"ל

מרכות ואיחולים לפסיים

ליהודה ויפתי הברוני
בהגיע הבן אליה נ"ו
למנויות יהי רצון שיעלה
במעלות התורה והיראה.
שיתברך ברוחניות בגשמיות
ויצליח בלימודיו ובכל דרכיו
ומעשיו. וברכה למנשה
ומרים דויד ומשפחת חברוני
שירוו נחת מיוצאי חלציהם.

רפואה שלימה

לשושנה רוזי בת מרים
ולאלן בת נזירה
רפואת הנפש ורפואת הגוף
שתזכה לשנים רבות וטובות

לעיני החסיד והענו

לעיני החסיד והענו
בנימין דויד
בן לאה ודריש ז"ל
נפטר כ"ה אב תשס"א
ביום שני פקידת שנתו.
לעיני הצנוע והישר
יעקב ישראלי
בן אברהם ומרים ז"ל
נפטר כ"ט אב תשס"ב
ביום שישי פקידת שנתו.

שבת שלום זמבורד

בריאות והחלמה איתנה : לעיני ילדי נשמת :

שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו ישראל פריג' רפאל בן מרים הי"ו יצחק-חי כהן זדה בן פרידה הי"ו באבאי באבאי בן מורודי הי"ו לירן מלכה בן ריטה ועמרם הי"ו	אילן רפאל פרץ בן אנט הי"ו גולשן באבאי בת מרים מנב"ת שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת לאה בלקר בת מרסל מנב"ת לירן יפרח בת עינב-מזל מנב"ת איילה גואטה בת ציפורה מנב"ת רויה סינדי בת חוה מנב"ת מרים ועלני בת גולשן מנב"ת	שבתאי מוסאי בן זליכה ז"ל יוסף חיים גאלי בן ג'ימו ז"ל מרדכי יעקובי בן ציפורה ז"ל שלמה כהן-זדה בן זליכה ז"ל יוחאי (אבי) ז"ל בן מרגלית שתחיה יצחק שלומי בן דבורה ז"ל דוד טוטיאן בן רחמים וגוהר ז"ל מסעודה ביטון בת רחל ז"ל	מרבתי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל
--	---	--	---

ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

”ארץ חיטה ושעורה ויבין והאנה ורימון

ארץ זית שמן ודבש”

ארץ ישראל משובחת בפירות רבים, אולם ישנם שני סוגי מעלות בארץ: היא ארץ פוריה, שמגדלת פירות שאינם גדלים במדבר ובערבה. יחד עם זאת היא גם מגדלת פירות, שגדלים בכל מקום, והופכת אותם לתוצרת משובחת ביותר, כך מתחברים כל הפירות לציין את מעלת הארץ הנבחרת, שהיא גם טובה וגם מטיבה. מלבד זאת משקפים שבעת המינים את מעגל השנה החקלאית כשהזית והתמר מציינים את סיומה.

חיטה - השיעור הנמדד על ידי החיטה הוא ”כדי אכילת פרס”. שיעור זה, המובא בגמרא ביחס לבית מנוגע, הוא שיעור סעודה בתורה בעניינים רבים (לברכה, לאכילה ועוד...). סתם סעודה נמדדת על ידי חיטה.

זית - שיעורו הוא לסתם אכילה, הנמדדת בכזית. דבר נוסף המשותף לחיטה ולזית הוא סמיכותם ל”ארץ”. בפסוק מופיעה פעמיים המילה ארץ: ”ארץ חיטה...”, ו”ארץ זית שמן”. מדוע מופיעה הארץ פעמיים? החיטה והזית בונים את **עיקר הבית**, עיקר בניינו של האדם ואת שלמות הדעת באדם.

שעורה - לטומאת מת. השעורים הם מאכל בהמה, והם בונים את הצד הבהמי שבאדם - את גופו. על כן שיעור לגוף האדם כשניטלת ממנו נשמתו נמדד על פי השעורה.

דבש - שיעורו לאכילה ביום הכפורים, ”ככותבת הגסה”, שזהו פרי התמר.

תאנה - כגרוגרת להוצאת שבת.

רמון - דתן כל כלי בעלי בתים שיעורן כרמונים.

סגולה טובה להוסיף בלימוד התורה מיום ט”ו באב

בגמרא במסכת תענית (דף לא) תניא, רבי אליעזר הגדול אומר, מחמשה עשר באב והלאה, תשש כוחה של חמה, כלומר, מתחיל היום להתקצר ונעשים הלילות ארוכים, ולא היו כורתין עצים למערכה (לעבודה בבית המקדש) מפני שאינם יבשים, ויש לחוש שמא מחמת לחלויות שבהם יש בהם תולעים, ועץ שהתליע פסול למערכה. אמר רב מנשיא, מכאן ואילך (כלומר מיום ט”ו באב) דמוסיף (מי שמוסיף בלימוד התורה) יוסיף, כלומר יוסיף לו ה' יתברך חיים על חייו, כמו שנאמר ”כי בי ירבו ימך ויוסיפו לך שנות חיים”. ומאן דלא יוסיף (ומי שלא יוסיף בתלמודו) יסיף, כלומר ימות ח”ו בקיצור ימים ושנים.

ועל כן כתב מרן הרב עובדיה יוסף זצוק”ל, שיש להזהר להוסיף בלימוד התורה בלילה מיום ט”ו באב, וכמו שאמר בגמרא במסכת עירובין (דף סה) לא נברא הלילה אלא לגירסא, כלומר ללימוד תורה, וכמו שאמרו במדרש רבה, אמר רבי יוחנן, אין רינה של תורה אלא בלילה.

ונהירנא, כשהיה מרן הרב זצוק”ל מכתת רגליו בלילות חודש אלול מעיר לעיר להרבות תורה ויראה בישראל, והיה חוזר לביתו בשעות הלילה המאוחרות, לא היה מבטל מתלמודו, והיה משלים על חשבון שעות השינה שלו את כל הזמן שנדרש לו לסדרי הלימוד הרגילים שלו, וכל זאת מפני מה שהזכרנו.

ועל כן חובה קדושה על כל אדם, לראות איך לקבוע לעצמו זמן יותר ללימוד התורה בלילות החורף, שלא יפול חלילה בקללת רבותינו. ואף על הנשים חובה קדושה, להפציר בבעליהן בדרכי נועם ובשפה רכה, שירבו בתורה ויראת ה', ורב שכון מאד מאד, ואף הן יראו ללמוד בעצמן דינים השייכים להן, אשר חובה עליהן ללמודם.

”מכל מלמד השכלתו...”

כח הדיבור - פרישת עקב

הפרשה מדברת לכל אחד ואחת מעם ישראל. ”והיה עקב תשמעון”=הבת. והיה עקב תשמעון את=אב. עקב תשמעון=בן. ועשיתם אתם=אם. האב צריך להעביר לאשה את כל התורה שלומד ואז הוא מתברך ”ואהבך, וברכך, והרבך, וברך פרי בטןך ואדמתך דגן ותירשך ויצהרך”. ומדוע? כי קיים ”עקב תשמעון” וזכה בפירות טובים, אלו הם הילדים המשך זרעו, כמו שנתברך בכל הברכות הקשורות לאדמה. ואם חלילה לא קיים את אשר שמוע בהר סיני, כל הברכות נהפכות לקללות. וראה מהפסוק: ”דגנך אותיות **ננך**, כמאמר הפסוק ”אעשה לו עזר כנגדו”, לא זכה ”כנגדו”. לכן ראוי להתחתן עם אשת חיל שמבינה מהי ערכה של תורה ויקיים בו הפסוק ”אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך ובניך כשתילי זתים”. ואם האשה בירכתי הבית ובוודאי אין אסיפות של שכנות בחצר, התאוה ולשון הרע וריכולים לא נכנסים לאותו הבית המקודש... ”הגדגדן” אותיות **הגדה דג**, הגדה דהיינו אלו שמדברים הרבה הגדות, סיפורים ומעשיות ובדרך לשון הרע ורכילות. דג, זה שמבין שלהיות שקט וסמוי מין העין יש בו ברכה, רחוק מעיני האנשים, נמצא במקום שאין בו לשון הרע ורכילות וממעט לדבר וגם כשמדבר, מוציא כמה בועות שלא לפגוע באחרים שנמצאים בסביבתו. וישנם **דגים** אותיות **מגיד** רק בדברי תורה כמו בהגדה של פסח, שיש בה גם **הגדה** וגם **מגיד**. ”שמלתך לא בלתי מעליך”=ר”ת **מבשל**, ”ורגלך לא **בצקה**”, דהיינו לחם מוכן תמיד. ”במסכתנו”=מסב תאכל **בה לחם**=ס”ת **מלה**, דהיינו אם תשמור על מילותיך, אז תזכה תמיד לחם ופרנסה שנאמר: ”לא תחסר כל בה”. מי דאג ש? אברהם אבינו ע”ה. ”הגדול והנורא... נחש”=ס”ת **אשל** אכילה שתיה לוי. ”המוציא לך מים”=שתיה, מצור **החלמיש**” אותיות **לחם** או **חלה**=זו אכילה. ”וצמאון... מים המוציא לך”=ר”ת **מלה**. ”ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב”=ר”ת **אבות** והאמהות שנתנו יסודות חוקים לעם ישראל. ”ובקרך וצאנך ירבינו” אותיות **רב יין**. דהיינו עם כל הרכוש הגשמי תשאף להיות רב ועם היין תערוך חופות, מילה, קידוש והבדלה. ואם שבעת ושכחת ובמקום **רב** פתחת **בב** של יין ואלכוהול וליצנות והוללות, ”ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך”, אזי באים הקללות. ובישר לבבך אתה בא לרשת את ארצם ידוע שבלי פירוש רש”י על התורה לא היינו מוצאים ידעים ורגליים. **ובישר** אותיות **רש”י** בו שמאיר את עיניהם של ישראל בתורה. וישנו רמז לתימנים, **מונישם** אותיות **מוני שם** דהיינו **ללכת ללמוד**. (עבדכם הנאמן ש.א.)

המזונות המרפאים

אוכמניות כחולות (המשך)

אוכמניות כחולות מחזקות את מערכת החיסון. הן מרפאות את העור כאשר יש היווצרות כתמים כחולים כתוצאה ממכות קלות. מעבר לכך, השימוש המסורתי באוכמניות אלו כולל טיפול בכוויות, בדלקות עיניים, בדלקות עור ובדלקות פה ויעילות בכל הנוגע לטיפול בבעיות כלי דם.

" ואבותינו סיפרו לנו "

סבא מיקי החזיר אותי בתשובה

דרכי אל היהדות החלה ביום שבו סבא מיקי נפטר. סבא מיקי היה סבא צעיר ונמרץ. לא כמו הסבים הזקנים שיושבים בכורסא כל היום ומחלקים לכנדים סוכריות בידיים רועדות. סבא מיקי היה בכור מלא, הוא רץ כל יום כמה קילומטרים, נסע איתנו לטיולים ברחבי הארץ וכלל לא חשב שהוא ימות אי פעם...

יום אחד הגיעה הבשורה המרה. סבא מיקי נפטר בפתאומיות מהתקף לב. נסעתי עם אבא שלי לבית של סבא וכמובן שהשתתפתי בלוויה, וכל הזמן חשבתי לעצמי: כיצד זה ייתכן שרק אתמול סבא צחק, רץ והשתולל, ופתאום הוא שוכב דומם כמו פסל אבן ומורידים אותו לתוך קבר? לאן נעלמו רעמי הצחוק, הבדיחות הקבועות, טפיחות השכם וטוב הלב של סבא? המבוגרים שכבר חוו מוות, לקחו את זה בקלות. ראיתי אפילו אנשים שמפטטים וצוחקים באמצע הלוויה, אבל אני הייתי אחוז הלם. דבר אחד שיגע אותי: מהו הדבר שאתמול היה בסבא שלי ועכשיו אינו? מה זה מוות? מה הם חיים? הרי סבא נראה עכשיו בדיוק כמו שהוא נראה אתמול. שום שינוי אין במראה פניו. אז מה בעצם השתנה בו? מה נלקח ממנו? לא היה לי את מי לשאול, וגם כששאלתי את המבוגרים, הם לא התייחסו אלי ברצינות. הם אמרו שאני סתם ילד בטראומה שנפגש פעם ראשונה עם המוות, וזה יעבור לי. באחד מימי הישבעה' הגיע לנחם סער, בן דודי שהיה קצין בצנחנים. כמעט לא הכרתי אותו. פתאום צמחה לו כיפה גדולה על הראש. 'מה, חזרת בתשובה?' שאלתי אותו, 'נפלת על הראש? מאיפה זה בא לך?' יצאתי עם סער למרפסת הבית לשמוע מה עבר עליו, ולפתע חשבתי שאולי הוא יוכל לתת לי תשובות לשאלות שמטרידות אותי. ואכן, סער היה היחיד ששמע אותי בסבלנות ולא אמר שאני מדבר שטויות, ולהפתעתי היו לו גם תשובות. הוא הסביר לי שהאדם מורכב משני חלקים, הגוף והנשמה. הוא סיפר לי שהנשמה יורדת מהשמים ונכנסת לגוף כשהאדם נולד והיא עוזבת את הגוף וחוזרת לשמים כשהאדם נפטר. לאחר שהנשמה נפרדת מהגוף, הגוף נשאר דומם וחסר תנועה כמו מכונית מפוארת שהוציאו ממנה את המנוע.

שמחתי על ההסבר של סער, וזה הרגיע אותי. באותו רגע אבא שלי יצא למרפסת וראה את שנינו. הוא פנה לסער ואמר לו בצחוק: 'היי, סער, אתה לא הולך להחזיר לי את הילד בתשובה, אה?' סער צחק, אבל הזרע הזה שנזרע בי באותה שיחה, לא עזב אותי. המשכתי לחשוב: למה אלוקים לקח לסבא שלי את הנשמה, ולי הוא השאיר את הנשמה? ואם יש לי כך וכך שנים לחיות, אז איך אני מנצל את השנים? ומה בדיוק קורה לנשמה של סבא שלי עכשיו בשמים? בקיצור, אחרי שבוע התקשרתי לסער ואמרתי לו שהתשובות שלו לא הספיקו לי, ושאני רוצה לדעת עוד. הוא הזמין אותי לשיבה שבה הוא למד, ושם פגשתי רבנים שנתנו לי תשובות לכל שאלה. היום, שנתיים אחרי, אני לומד בשיבה שבה סער למד. סער עצמו כבר התחתן והוא מלמד

בישיבה. יום אחד הוא פונה אליו ואומר: 'אתה בא היום לחתונה של אורלי, נכון? דאגתי לך למנה כשרה.' אורלי היא בת דודה של שנינו. בכל השמחות במשפחה שלנו, רגילים להזמין מנה אחת בהכשר מהודר עבור סער. בחתונה של אורלי כבר הזמינו שלוש מנות: לסער ולאשתו, וגם בשבילי.

סער חשש מעט, כי בחתונה הוא היה אמור לפגוש את אבא שלי לראשונה מאז השבעה, ומאז שנכנסתי לשיבה. אבא שלי דווקא ניגש אליו וטפח על שכמו בחביבות. ואמר לו, קצת בצחוק ואולי קצת ברצינות: 'סער, הרי הזהרתי אותך שלא תחזיר אותך בתשובה.' סער היה מעט נבוך, אבל אני 'הצלתי' אותו ואמרתי: 'אבא, אולי לא תאמין, אבל לא סער החזיר אותי בתשובה, אלא... סבא מיקי...'

"ולדבקה בו..."

בבחרותו היה רבי יצחק אלחנן ספקטור מקובנא שרוי בעניות גדולה. הגיעו הדברים לידי כך שבתקופה מסויימת לא היה לו כסף אפילו לקנות נעליים לרגליו, לכן לא יכול ללכת ללמוד בבית המדרש ונאלץ להשאר בבית.

במצוקתו, פנה יום אחד לבחור בן גילו שהיה בן עשירים ועמד להנשא וביקש ממנו: "ראה נא את מצבי הכספי הירוד, עד שאין ביכולתי לרכוש לעצמי זוג נעליים חדשות. הואיל ואתה עומד להתחתן בימים הקרובים, מרשה אני לעצמי להניח כי קנית לך בגדים חדשים ליום שמחת לבך. אנא בטובך, תן לי את הנעליים הישנות שלך, אשר בוודאי כבר לא תזדקק להן אחרי נישואיך, ואז אוכל שוב ללכת ללמוד בבית מדרשי".

החתן העשיר הביט אליו בבוז ואמר: "אם תלך לעבוד ותרויח כסף לא תזדקק למתנת בשר-ודם ותוכל לקנות נעליים בכסףך!!"

חלפו שנים, רבי יצחק אלחנן התפרסם בכל אתר ואתר כתלמיד חכם מופלג וכפוסק הדור. יום אחד הגיע ר' יצחק אלחנן לוויילנא כאשר באמתחתו כתב-יד של אחד מספריו כדי להדפיסו. קהל רב יצא לקראתו וקבלו בכבוד מלכים. מספרים שהקהל הרב שיצא לקראתו מנה כעשרים אלף איש, והדבר השאיר רושם כה גדול עד שמושל מחוז וויילנא אסר עליו לשוב ולבוא לשם, מאחר שהכבוד שניתן לו, היה גדול מן הכבוד שניתן לצאר בבואו לוויילנא, והיתה זו פגיעה בכבוד הצאר.

בין הבאים לחלות את פני הגאון היה גם אותו בן עשירים. הלה ידע שר' יצחק אלחנן עומד להדפיס את ספרו ולכבוד היתה נחשבת בעיניו הזכות לממן את הוצאת הספר לאור. ולכן אמר האיש לאורח הנכבד: "הנני מוכן לקבל על עצמי את כל הוצאות הדפסת הספר והכריכה ואף את הפצתו". הביט ר' יצחק אלחנן באיש וזיהה אותו כאותו בן עשירים אשר בזמנו סירב להעניק לו זוג נעליים משומשות, ואמר לו: "אחרת את המועד!!"

בניו של הרב שהיו נוכחים במקום תמהו על אביהם. מדוע בניגוד לטבעו, הוא דחה את העשיר. הסביר להם ר' יצחק אלחנן: "אל תתמהו בניי. שמעו ואספר לכם: בצעירותי הייתי יתום ועני, הגיע חורף קשה, נעלי היו קרועות, והייתי זקוק לזוג נעליים טובות כדי ללכת בגשמים ובשלגים. ניגשתי לאדם זה ובקשתי את עזרתו, אך הוא דחני. דעו לכם בניי, יתכן שאילו היה לי אז זוג נעליים טובות, אולי הייתי מוסיף חיל בתורה, אולי הייתי מגיע להישגים גדולים יותר, ואז היה לאותו אדם חלק הגון בתורתך, אולם מאחר שלא זכה העשיר לתמוך בנער הקטן, אין הוא ראוי עתה לתמוך בהוצאות הדפסת הספר".